

МОДУЛ 1.2

Тендерски постапки

ТЕНДЕРСКИ ПОСТАПКИ - ПРАВНА РАМКА

Во спроведувањето на тендерските постапки од страна на корисниците на договорите за грант финансирани со Програмата, треба да се почитуваат правилата од Практичниот прирачник за договорни процедури за надворешни акции на Европската Унија (PRAG).

<http://ec.europa.eu/europeaid/prag/>

ТЕНДЕРСКИ ПРОЦЕДУРИ - ПРИНЦИПИ

- Тендерските процедури се спроведуваат на **принципот на конкурентен избор** и корисниците се должни да:
 - обезбедат транспарентност, пропорционалност, еднаквост и недискриминација при изборот на изведувачи на програмата;
 - гарантираат дека го добиле бараниот квалитет на услугата, набавката или градбата за најдобрата можна цена.
- **Основни правила** - Националност и потекло; Етички клаузули; Визуелизација; Конфликт на интереси.
- Тендерските процедури се спроведуваат **на англиски јазик со користење на стандардизирани документи.**

ТЕНДЕРСКИ ПОСТАПКИ

Која постапка да се избере?

SERVICES	$< € 300,000 \text{ but } > € 20,000$ <i>Competitive negotiated procedure</i>		$\leq € 20,000$ Single tender
SUPPLIES	$< € 300,000 \text{ but } \geq € 100,000$ <i>Local open tender procedure</i>	$< € 100,000 \text{ but } > € 20,000$ <i>Competitive negotiated procedure</i>	
WORKS	$< € 5,000,000 \text{ but } \geq € 300,000$ <i>Local open tender procedure</i>	$< € 300,000 \text{ but } > € 20,000$ <i>Competitive negotiated procedure</i>	

ПРАКТИЧНИ ПРИМЕРИ ЗА ТЕНДЕРСКИ ПОСТАПКИ

ПОСТАПКИ ЗА УСЛУГА: Обука за маркетинг на туроператори; изработка и печатење на туристички брошури; Преведувачки услуги; сместување.

ПОСТАПКИ ЗА НАБАВКА: Компјутери / таблети / интерактивни системи; мебел за мобилни центри; превозни средства; лабораториска опрема.

ПОСТАПКИ ЗА ИЗГРАДБА: Изградба / реновирање на зграда; изградба и уредување на зелен простор - паркови; инсталација на улично осветлување; изградба на паркинг зона до зградата.

НАЈЧЕСТИ ГРЕШКИ И ПРОПУСТИ ВО СПРОВЕДУВАЊЕ НА ТЕНДЕРСКИТЕ ПОСТАПКИ

ДОКУМЕНТИ

- **Лош квалитет** на техничкото барање / спецификациите/ предмер-пресметката – ризик од неуспех на постапката во текот на спроведувањето;
- **Рестриктивни или нејасно формулирани критериуми** за селекција или недостаток на документи со кои се докажува подобноста за учество на тендер;
- **Несоодветно ограничување на странски економски оператори** како субјекти и повикување на национален регулаторен режим без да се дозволи експлицитно можност за доставување на еквивалентни документи од државата во која странскиот учесник е основан (пр. регистрација во Централен регистар на градежни субјекти);

НАЈЧЕСТИ ГРЕШКИ И ПРОПУСТИ ВО СПРОВЕДУВАЊЕ НА ТЕНДЕРСКИТЕ ПОСТАПКИ

- **Барање на определен вид регистрација** која не соодветствува со комплексноста на договорот (пр. учесникот, избран за изведувач, треба да достави копија од уверение од соодветна институција, дека одговара на барањата за изведување на градежни објекти од прва категорија на градби, а договорот е за изведба на објект од втора категорија);
- **Рестриктивен услов за општ и посебен обрт како резултат на односот помеѓу овие два;**
- **Несразмерен услов за број на спроведените договори** во однос на предметот (пр. десет);

НАЈЧЕСТИ ГРЕШКИ И ПРОПУСТИ ВО СПРОВЕДУВАЊЕ НА ТЕНДЕРСКИТЕ ПОСТАПКИ

- Стекнато искуство за имплементација на договори **финансирани од ЕУ** или оперативна програма, или договори за одреден тип организација. Изворот на финансирање не влијае врз квалитетот на стекнатото искуство;
- **Обемни и / или несоодветни услови** на предметот на активностите на договорот за професионална квалификација на експертите (пр. изградба на одреден вид објекти (патишта, водовод, итн);
- **Услов за ангажирање на одреден број работници**, за што недостасува оправдување и / или овој број постојано го надминува правно утврдениот минимум за соодветната категорија градби;

НАЈЧЕСТИ ГРЕШКИ И ПРОПУСТИ ВО СПРОВЕДУВАЊЕ НА ТЕНДЕРСКИТЕ ПОСТАПКИ

- **Различни услови за учесниците** - физички и правни лица и здруженија од оние кои не се регистрирани како правни лица (пр. условите за економските, финансиските и техничките капацитети се однесуваат на секој член на групацијата);
- **Употреба на конкретни марки и модели** при подготовката на предмер - пресметките за градба без зборовите „или еквивалент“.

ПРОЦЕС ПО ОЦЕНКАТА

- Недостаток на доволен број квалитетни понуди/ понуди кои ги исполнуваат техничките услови;
- Склучување договори за извршување со понудувачи кои не ги исполнуваат критериумите во тендерската документација;
- Вклучување на членови во составот на комисиите за оценување со недоволна експертиза и недоволно познавање на јазикот.

НАЈЧЕСТИ ГРЕШКИ И ПРОПУСТИ ВО ИЗВРШУВАЊЕ НА ТЕНДЕРСКИТЕ ДОГОВОРИ

ПРОЦЕС НА ИЗВРШУВАЊЕ

- Недостаток на гаранцијата и сервис по продажбата на услугата;
- Лош квалитет на извршените услуги / производи / изградба;
- Непочитување на роковите за испорака или извршување на градежните работи;
- Примо-предадени објекти со незавршени активности;
- Доделување на дополнителни работи преку анексирање на договорите.

ПОДГОТОВКА НА ПЛАН ЗА ТЕНДЕРСКИ ПОСТАПКИ

План за тендерски постапки – Project Procurement Plan

1. Водечкиот партнер треба да ги собере и спои во еден плановите за тендерските постапки на секој од партнерите од договорот за грант;
2. Водечкиот партнер треба да го достави заедничкиот план за тендерски постапки по договорот за грант во рок од **10 дена од отпочнувањето** на проектот;
3. Водечкиот партнер ќе биде известен за одобрување на планот за тендерските постапки, во рок од **5 дена** од неговото доставување.

ПОДГОТОВКА НА ПЛАН ЗА ТЕНДЕРСКИ ПОСТАПКИ

Една фирма/експерт – **еден договор** кај упростениот тип постапка!

Истовремено спроведување на повеќе од еден проект, финансиран од ИПА **бара обединување на планираните тендерски процедури** соодветно на правилата и праговите за склучување договор!

Корисниците на договор за грант можат да пристапат кон подготовка и стартување на соодветните тендерски постапки, само во случај на официјално одобрен План за тендерските постапки.

Ви благодарам на вниманието!

Заеднички секретаријат
на Интеррег-ИПП Програмата за ППС Бугарија-Македонија

*Programme is co-financed by the
European Union*